

Asia: VN/33963/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

Kielitaitoa edistävien koulutusten joustava järjestäminen on äärimmäisen tärkeää varsinkin kotoutumisen alkuvaiheessa. Juvan kunnassa kotoutumispalvelut ovat kunnan järjestämää omaa toimintaa ja työvoimapalvelut järjestetään seudullisesti Mikkelin kaupungin toimiessa isäntäkuntana. Kunnan kotoutumispalvelut on pystynyt järjestämään paikallisen kansalaisopiston kanssa erilaisia kieli- ja muita koulutuksia, jotka toimivat matalalla kynnyksellä ja kustannustehokkaasti.

Esitetty muutos voi jättää koulutuksen ulkopuolelle siitä hyötyviä asiakasryhmiä. Tärkeätä olisi turvata mahdollisuus tehdä koulutuksia joustavasti työn rinnalla. Ryhmäkokojen ja järjestämistapojen tulee joustaa paikallisten tarpeiden mukaan. Täytyy huomioida myös maahanmuuttajien yksilölliset oppimisen erot.

Uudistuksessa tulisi turvata vapaan sivistystyön asema palvelutuotannossa.

Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt

Rahoitusjärjestelmän selkiyttäminen on kannatettava tavoite. Työvoimapalvelualueen ja kunnan vastuiden tarkentaminen on hyvä asia, mutta esitys ei täysin ratkaise työnjakoa eikä varsinkaan rahoitusta. Riskinä on läpinäkyvyyden heikentyminen kunnan palvelutuotannon rahoituksessa. Kunnan maksuosuudet työvoimapalveluihin on yli puolet Juvan hallinnon toimialan menoista. Menojen kohdentaminen kotoutumistoimintaan saattaa vaikeutua uudistuksen seurauksena.

Onnistunut kotoutuminen on olennaisen tärkeä tekijä syntyvyyden laskusta aiheutuvan kansallisen demografisen ongelman ratkaisemisessa.

Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen

Esityksen tavoitteet ovat kannatettavia. Kotoutumisen tulee olla työelämälähtöistä ja perustua yksilön omaan vastuuseen kotoutumisestaan. Kielitaidon kehittäminen on myös perustana kotoutumiselle. Palvelujen järjestämisessä ja velvoittavuudessa täytyy huomioida maahanmuuttajien erilaiset elämäntilanteet ja mahdollisuus osallistua palveluihin. Yhteiskuntaorientaatioon osallistuminen voisi olla velvoittavaa henkilön oleskelulupatyypistä riippumatta, mikäli henkilön oleskelu Suomessa kestää yli vuoden.

Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset

-

Muut huomiot

Kunnan kotoutumispalvelujen ja työvoimaviranomaisen rooleja ja yhteistyötä tulee selkeyttää ja tiivistää. Esityksen tavoitteena on keventää kuntien tehtäviä. Kuntien tehtäviin tehtävät "vähennykset" ovat kosmeettisia, eivätkä tosiasiasa vähennä työtehtäviä tai niihin tarvittavaa rahoitusta. Palvelutarpeet, asukkaat ja palveluiden yhteensovittamisen tarve eivät katoa, vaikka lakisääteisyys poistuisi. Resursseja tarvitaan, tehtiinpä työ Juvan kunnassa tai Mikkelin seudullisissa työllisyyspalveluissa.

Meinander Heini
Juvan kunta - Juvan kunnanhallitus